

אינפארמאציאנס-ביורא פאר יודישע עמיגראנטען.

קאנאדא.

אלגעמייגע ידיעות וועגען לאנד פאר די וואס
ווילען פאהרען אהין.

פיערטע אויפלאגע

ס"ט פעטערבורג

בוכדוקעריי סון יוסף ליריא עט ק', גאראָחאָוואַ 48.

תרס"ט.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

547

КАНАДА.
ОБЩІЯ СВѢДѢНІЯ И УКАЗАНІЯ
для желающихъ ѣхать въ эту страну.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Типо-Литографія І. Лурье и К^о, Греховая, 48.

1909.

אלגעמיינע ידיעות איבער דאָס לאַנד .

אין צפון-זייט פון די פּעראַיינגטע שטאַמען פון אמעריקא געפונט זיך די ענגלישע פּראַיוויץ קאנאדא. דאָס איז א גרויס לאַנד, יאָס פּערנעהמט כּמעט דעם גאַנצען צפון-זייט פון צפון-אמעריקא און איז גרויס אַנ'ערך ווי גאַנץ אייראָפּא. עס ציהט זיך אויף 5,500 וויאָרסט פון אטלאַנטישען ים, וואָס טיילט אָב דאָס לאַנד פון אייראָפּא, ביזן שטילען ים. אן דרום זייט גרענעצט קאנאדא מיט די פּעראַיינגטע שטאַמען; אין צפון זייט ליגט זי ביים אייז-ים. — דער וועג פון רוסלאַנד קיין קאנאדא איז כּמעט דער זעלביגער וואָס פון רוסלאַנד אין די פּעראַיינגטע שטאַמען און עס דויערט כּמעט די זעלביגע צייט. — דער צפון טייל פון קאנאדא איז זעהר וועניג בעועצט צולעב דעם צו-שמרענגען קלימאַט יאָס הערשט דאָרטען; פּועל וויכטיגער איז דער דרום טייל וואָס ליגט נעבען די פּעראַיינגטע שטאַמען און אז מען רעדט וועגען פּאָהרען אין קאנאדא מיינט מען דאָס שטענדיג דעם טייל. נאָכ'ן באַראַקטער פון דער ערד און נאָכ'ן קלימאַט איז דער דרום-טייל פון קאנאדא זעהר עהנליך צו רוסלאַנד.

אין אלעמען האָט זיך גערעכענט אין קאנאדא אין 1901, נאָך דער לעצטער פּאָלקס-צעהלונג, 5,371,315 איינוואָהנער; ערשט איז שוין געווען דאָ ביי 6 מיליאָן.

אלע פּראַיוויצען פון קאנאדא קענען צוטיילט ווערן אין 4 גרופּעס: מזרח-פּראַיוויצען, צענטראַל-פּראַיוויצען, מערב-פּראַ-ווינצען און צפון-פּראַיווינצען. צו די מזרח-פּראַיווינצען, וואָס ליגען ביים ברעג ים, געהערן: אַנטאַריא, קוֹנְטֶנְט, ניו-ברוינשווייג, (אויף ענגליש „ניו-ברונסוויק“), ניו-שאַטלאַנד („נאַיאַ סקאַצויאַ“) און פּרינץ עדוואַרדס אינזל („פּרינסי עדוואַרד אינזל“). אין די פּראַיווינצען געפונען זיך אלע האַפענשטעט וואו די עמיגראַנטען פון אייראָפּא קומען אָן. דאָס איז דער עלטסטער טייל פון קאנאדא, וואו די אייראָפּעער האָבען זיך אָנגעהויבען צו בעזעצען נאָך אין

זעכצענטען יאהר-הונדערט, און ערשט וואוינט דא בײַ 9/10 פון דער קאנאדער בעפעלקערונג; אין דעם טהויל געפונען זיך אויך די וויכטיגסטע שטעט פון קאנאדא:

אין דער פראַױניץ קוֹעֶבעק — מאַנטרעאַל (38000 איינוו.) די גרעסטע שטאָט פון גאַנץ קאנאדא, און דער פּאַרט קוֹעֶבעק (70000 איינוו.);

אין דער פּראַױ. אַנטאַריאָ — מאַראַנאַ (325000 איינוו.) אַטאָטאַוואַ (60000 איינוו.), האַמילטאָן (58000 איינוו.). אין דער פּראַױ. נײַ-פּראַױנשווינג — סענט-דזשאַן (50000 איינוואוינער).

אין דער פּראַױ. נײַ-שאַטלאַנד-האַלפּאַקס (5000 איינוו.). וועגען דעם קלימאט פון די אלע פּראַױנצען קען מען זאָגען אז ער איז כמעט דער זעלביגער ווי אין לוסאַ און אין פּוילען; גאַר אין דרום-טהויל פון דער פּראַױניץ אַנטאַריאָ איז אַמט פּיל וואַרעמער, דאָ וואַקסען פּפּירזוכען, טרויבען און דאָ ווערט געזעהט מאַס (קוקרווע).

די מזרח-פּראַױניצען צױכען זיך אויס דערמיט וואָס דאָ זײַנען מעהר ווי אומצוטום ענטױקעלט אלערליי אַרטען פּאַבריקאַציע. דאָ זענען זעהר פּועל דאַמפּ-מױהלען, גאַרבּערייען, צוקערפּאַבריקען, גוסערייען אין וועבּערייען; צוליב די גרויסע וועלדער וואָס דאָ געפונען זיך האַט זיך דאָ בעזונדערס ענטױקעלט די בעאַרביטונג פון האַלץ-מאַטעריאַלען; דערפּאַר זענען דאָ פּאַר-האַן פּועל זעג-מױהלען, פּאַפּיר-פּאַבריקען און אַנדערע. וואָס אַנגע-בעלאַנגט ערד-אַרבייט, שפּילט דאָ אַ גרויסע ראלע אויסער די בעאַרביטונג פון אלערהאַנד הבואות, די מילכיִערטשאַפט.

מען דאַרף אָבער האַבען אין זײַנען אז די בעסטע שטיקער ערד זענען אין די פּראַױניצען כמעט אינגאַנצען פּאַרנומען און ווערן שוין לאַנג בעאַרבייט, פּרײַע ערד איז דאָ אין די צפּון-פּראַױניצען, וואו די נאַטור איז שוין ווענגיגער גונסטײַג און וואו די ערד איז כמעט דורכאַױס בעדעקט מיט וואַלד. אַנגע איז אין די מזרח-פּראַױניצען די בעפעלקערונג שוין די לעצטע צײַט געױאַרען פּועל געדוכטער, וױל דאָ געפונען זיך פּועל פּאַרטען וואו עס שטייגען

אויס עמגראנטען וואָס זוכען אַרבייט; דערום איז אין די ערטער
דער אַרבייטס-לויז שוין אַ בויסעל נידעריגער ווי אין די פראַווינ-
צען וואָס ליגען מעהר צו מערב-זייט.

צו מערב-זייט פון די אויבענדערמאָהנטע שטעט ליגען די
צענטראַל-פראַווינצען: מאַניטאַבאַ, סאַסקאַטשעוואַן און
אַלבערטאַ (* צו די ערשטע פון די דריי פראַווינצען געהערט
די גרויסע וויכטיגע שטאָדט ווילניפּעג (70 טויזענד איינוו.) .

די אלע דריי פראַווינצען זענען שוין ווענגער בעזעצט;
דאָ זיינען מעהרסטענמאָל סטעפּעס. נאָר אין די נידריגע ערטער,
וואו עס פלויסען טייכען, געפינען זיך וועלדער. נאָך דעם חאַראַקטער
פון דעם קלימאַט און פון דער ערד דערמאָהנען די פראַווינצען
דעם טייל פון רוסלאַנד וואו עס איז משערנאַזאָס. דער טייל
קאַנאַדאַ איז דער הויפטצענטער פון דער קאַלאַניאַזאַצאָן; אַהער
קומען אַן עמגראַנטען נישט נאָר פון אַיראָפּאַ, נאָר פון די פער-
אַיינגטע שאַטען אויך. דאָ געפינען זיך בערך 30 מיליאָן דעסאַ-
טינעס גוטע ערד וואָס טויג צו בעאַרבייטען; דערפון איז ביז 18
מיליאָן דעסיאַטין נאָך נישט פאַרנומען.

וואָס מעהר צו מערב-זייט, ווערט אלץ דאָס לאַנג העכער
און העכער. וואָס ווייטער פּערנעהמט זיך די בעזעלקערונג אלס
ווענגער מיט ערדאַרבייט און מעהר מיט פּוה-צוכט.

די פעלזענבערג טיילען אַב די צענטראַל-פראַווינצען פון דער
עקסט מערב-פראַווינץ קאַנאַדאַ—ברייטש-קאלומביאַ וועלכע
ליגט ביים סאַמע שטולען ים. אין דער פראַווינץ געפינען זיך צוויי
גרויסע ראַפענשטעט: וואַנקווער (26 טויזענד איינוו.) און
וויקטאָריאַ (20 טויזענד איינוו.) די פראַווינץ איז רייך אין בערג
און אין וואַלד און בעזעצט זעהר פּועל אַלערהאַנד מונעראַלען און
שטיינקויהלען. דער קלימאַט איז דאָ ווייך און פּייכט, און דערביי
וואַקסען דאָ זעהר גוט אַלערליי פרוכט און וויינטרויבען. לינדער

(* די לעצטע צוויי פראַווינצען ווערן דאָס רוב אָנגערופען די צפון-
מערב'דיגע טעריטאָריעס; אַהער געהען אויך אַרין די פּריהערידיגע פראַווינצען
אַססינבאָיאַ און אַטאַבאַסקאַ .

לועגט דאָס לאַנד ווײַט פון די פּאַרטיען אין וועלכע עס שטייגען
אויס די עמגראַנטען.

פון די צפון-טערויטאַריעס פון קאַנאַדאַ קען מען זאָגען אז זיי
זענען גאַר וועניג בעזעצט; דאָ פּערנעקעמען זוף די איינזואויהענדער
דאָס רוב מיט יאַנד און מיט פּויש-געשעפט. די טערויטאַריע
יוקאָן איז פּערזעמט צוליב די גאַלדגרובען וואָס מען האָט דאָרט
גאַר נישט לאַנג ענטדעקט.

די פּאַליטישע איינריכטונג.

קאַנאַדאַ זיערט גערעכענט פאַר אַנענגלשע קאָלאָניע, אָבער
דאָס לאַנד האָט אַ פּאַלשטענדריגע אַוטאָנאָמיע, ד. ה. זי ווערט רע-
גירט דורך אַיהרע אייגענע פּאַרשטענדער און גאָר אַיהרע אייגענע
הקנות. יעדע פּראָווינץ האָט אַיהר פּאַרלאַמענט און אַיהר אייגע-
נעס מיניסטעריום. די אלגעמיינע פּערזענלעכע פון גאַנצען לאַנד
לויט אין די הענד פון אַ פּערזענליכע פּאַרלאַמענט און אַ פּער-
זענליכע מיניסטעריום וואָס געפּינען זוף אין אַטאָיאַ (פּראָווינץ
אַנטאַריאָ). אַיבערהויפט קען מען זאָגען אז די מלוכה-פּאַרמע פון
קאַנאַדאַ איז אַ פּרינץ און אַ פּאַלשטענדריג דעמאָקראַטישע. יעדער
עמגראַנט וואָס איז אָבערזען אין קאַנאַדאַ דריי יאָהר, קען ווערן
אַ קאַנאַדער פּורגער און בעקומט אלע פּאַליטישע רעכטע. קיין
מיליטערינעס איז אין קאַנאַדאַ נישט.

שפּראַך, אַמונדה און שולען.

די הויפטשפּראַך אין קאַנאַדאַ איז די ענגלישע, רעדען
און פאַרשטעהען ענגליש מוז יעדערער וואָס וויל זוף בעזעצען אין
לאַנד און פּערדרינגען זיין לעבענסמיינעל. אין די מזרח-פּראָווינצען
רעדט אַ גרויסער טייל פון דער בעפעלקערונג פּראַנצויזיש און
אין דער פּראָווינץ קוועבעק ווערט טאַק! דאָס רוב גערעדט די
שפּראַך.

דאָס רוב איינזואיינער פון קאַנאַדאַ זינען פּראַטעסטאַנטען,
גור אין די מזרח-פּראָווינצען איז די קאַטאָלישע רעליגיאָן זעהר
פּערשפּרײט. די פּראַנצויזישע בעפעלקערונג איז דורכאויס קאַ-
טאָליש; אלע רעליגיאָנען זינען אין קאַנאַדאַ גלײַך פאַרים געווען.

אין אלע קאנאד'ישע פראַיווונצען אויסער קײַעבעק זײַנען
 די עלטערן מחויב צו לערנען זײַערע קינדער. די שולען זײַנען
 מעהרסטענטײלס בירגער-שולען — ד. ה. אזעליכע וואָס ווערן גע-
 פֿוהרט נישט פון גײַסטליכע נאָר פון געזעעהנליכע לעהרער אָדער
 לעהרערײַנען: פונדעסטײַענען האָבען די קאטויליקען בעזונדערע
 אײַגענע שולען; די אידען שיקען געײַאויהנליך זײַערע קינדער
 אין די זעלבנע שולען וואו די פראַטעסטאנטען. אין קאנאדא אין
 דאָ עלטליכע אונױוערסײַטען.

די איד'ישע בעפעלקערונג.

אין קאנאדא רעכענט זיך אַנערך 50 טױזנט איד'ישע
 אײַנוואויהנער. דאָס רוב יודען געפֿינט זיך אין די פראַיווונצען
 קײַעבעק (אין דער שטאָרט מאַנטרעאַל און די ארומיגע געגענדען —
 אַנערך 30,000 מאַן), אַנטאַריאָ (אין דער שטאָרט מאַראַנטאַ —
 אַנערך 10—8 טױזנט מאַן) אין מאַנטאַבאַ (אין דער שטאָרט
 יױנױפֿג — אַרום 7,000 מאַן). אַ חוץ די אַנגערופֿענע שטעט,
 וואו יודען געפֿונען זיך אין אַ גרויסער צאָהל, יאָהנען קלײַנע
 גרופֿעס יודען אין פֿיעל אַדערע שטעט. למשל, אין האַלױפֿאַקס
 (פֿאַוויני-שאַטלאַד), סן-דושאַן (פֿאַוויני-בראַנשוויג), אַטאַױאַ,
 האַטלאַטאַן און לאַנדאָן (אלע דרײַ אין דער פֿראַווי אַנטאַריאָ),
 אין קױעבעק. אויף זעהר פֿיעל סטאַנציעס פֿין דער גרויסער
 קאנאד'ישער אײַזענבאהן, יאָג געהט פֿון שטילינג ים צום אַטלאַנטי-
 מישיגן, קען מען געפֿונען צו אײַנע אָדער עלטליכע יוד'ישע פֿא-
 מיליעס. אין דער ווייטעסער מערב-פראַיווונץ, ברויטש-קאַלומבואַ,
 יאָהנען יודען אין דער שטאָרט וויקטאָריאַ. זײַ האָבען דאָרט נאָך
 אַן יאָהר 1862 אויסגעבײַט פֿאַר זיך אַ שוהל, מיט יעדען יאָהר
 ווערט די צאָהל יודען אין קאנאדא אלץ גרעסער.

אין קאנאדא זײַנען שוין פֿאַרהאן אַ געײַוסע צאָהל איד'ישע
 קאַלאָניסטען. דרײַ איד'ישע קאַלאָניעס געפֿונען זיך אין דער
 פראַיווונץ סאַקאַטשעוואַן (אין די צפֿון-מערב'דיגע טעריטאָריעס);
 די קאַלאָניע הירש לונט 6 מייל פֿיניס טײַך מאַז און 12 מייל
 פון דער גרענעץ. פון די פֿעראײַנגטע שטאַטען, דער קלומאַט

פון דער קאלאניע איז זעהר א געזונדער; די ערד בעשטעהט פון
 טשערנאָזאָם (ש' יארן-ערד) דער הויפט פראדוקט איז דאָ יויץ.
 די קאלאניע עקוויסטירט שוין צייט 15 יאָהר און אין איהר וואָה-
 נען ביו 50 פאמיליען, וועלכע בעארבייטען צוזאמען ביו 11
 טויזענד אקער ערד.

די קאלאניע וואפעללא ליגט אין דעם דרום-מזרח'דיגען
 טייל פון דער זעלבגיגער פראַווי. סאסקאטשעוואן, ביי דער גרויסער
 קאנאדוישער אייזנבאהן פון שטולען ים. די קאלאניע איז גע-
 גרינדעט געווארען אין 1894 טען יאָהר פון 20 אידוישע פא-
 מיליען. די קאלאניסטען האָבען שטענדיג געהאט אייגענע מיטלען
 אין האָבען נוט געדארפט אַנקומען צו פרעמדע הילף. איצט וואָרנען
 אין יאפּעללא 36 פאמיליען.

די גרעסטע אין די יונגסטע אידעשע קאלאניע איז קאפעל
 (Qu'Apelle) נאָרענט פון דער אייזענבאהן-סטאנציע וואָס טראַגט
 דעם זעלבן נאָמען. די קאלאניע איז געגרינדעט אין 1901, אין
 אַנפאנג האָבען זיך דאָ בעזעצט 365 עמיגראַנטען, נאָר גאָר אין
 א קורצע צייט זענען א העלפט פון זיי איבערקעפאָרען פון דאנען,
 הינט האָט זיך די קאלאניע ווידער אויפגעהויבען און ערשט
 וואָרנען דאָ ביו 500 מאַן.

אין דער פראַווינץ מאַנטאַבא געפינט זיך נאָך א יודישע
 קאלאניע בענדער, 65 מייל פון יוניפּעג און א וואָרסט 40 פון
 אַנאָיזענבאהן-סטאנציע. מען האָפט אז אין קורצען וועט מען צו-
 פוהרען די באַהן געהנטער. ערשט געפונען זיך אין דער קאלאניע
 אַניערך 25 פאמיליען — פּעט אלע רוסישע יודען און גענומען
 געדארבייטער, די ערד איז דאָ זעהר גוט פאר האָבער; מען
 קען אויך ווען ווען. וועלדער פעהלען דאָ אויך נוט.

מַטְבֵּעוֹת.

אין קאנאדא ווערען געברויכט די זעלבע מטבעות, וואָס
 אין די פּעראַיינגטע שטאַטען פון אמעריקא. מען רעכענט דאָרט
 אויף דאָלאַרען און סענטיען. א דאָלאַר איז אויף רוסישע געלד
 אַניערך צוויי רובל (1 רובל 94 קאָפּ) און בעשטעהט פון 100

סענט (א סענט בערך 2 קאפ). אויף ענגליש שרייבט זיך א דא-
לאר אזוי: §

אין וועג קומט אויס דעם עמגרענט האבען צו טהון אויך
מיט דייטשע און ענגלישע מטבעות. אין דייטשלאנד רעכענט
מען אויף מארקען. א דייטשע מארק איז אויף רויסישע געלד
אנ'ערך 47—46 קאפ, און בעשטעהט פון 100 פפעינג. אין
ענגלאנד רעכענט מען אויף פונטען שטערלינג. א פונט שטערלינג
איז אויף רויסישע געלד 9.50 רובל און בעשטעהט פון 20 שילינג
(א שילינג בערך 50 קאפ), א שילינג יערט איינגעטוילט אויף
12 פענס (א פענס בערך 4 קאפ).

ווי אזוי מען פֿאָהרט אין קאנאָדא.

ווינטער שטעלן זיך אָב די שופען נאָר ביי די 2 קאנאָדישע
פֿארטען וואָס ליגען נאָר אין מירח-זייט פון ים — אין האַלִיפּאַקס
און אין סען-דזשאַן, פון אַפּריל בײַז נאָױעמבער דערגעהען די
פֿאַראַחאָדען איבער'ן טײַך סען-לאָראַן טױעף אין לאַנד אַרײַן בײַז
קױעבעק און מאַנטרעאַל. די פּאַסאַזשירען וואָס פֿאָהרען אין צױ-
שענדעק געהען געױאױהנליך אַראָב אין קױעבעק און פון דאָרטען
פֿאָהרען זײַ צו מיט'ן אױוענבאַהן. בײַז מאַנטרעאַל אױפ'ן פֿאַראַחאָד
פֿאָהרען נור די פּאַסאַזשירען פון צױױטע קלאַס.

דירעקטע רױסען קײַן קאנאָדא (מען זאָל זיך נאָר אין ערגעץ
זײַט דאַרפֿען איבערױעצען) מאַכען נור די פֿאַראַחאָדען וואָס געהען
פון אַנטױערפען און פון די ענגלישע פֿאַרטען: לױוערפּול, גלאַסגאָ;
זומער געהען פון האַמבורג אױף פֿאַראַחאָדען גלײַך בײַז קאנאָדא.
די לעצטע צײַט קאָן מען שױן פֿאָהרען פון ליבױי דירעקט קײַן
אַמעריקאַ; דאַמאָלס פֿאָהרט מען פון ליבױי בײַז נױ-יאָרק און
פון דאָרטען מיט דער אױוענבאַהן בײַז קױעבעק, מאַנטרעאַל,
אַדער אַנאַנדער קאנאָדישע שטאָדט. פון נױ-יאָרק בײַז קױעבעק
קאָסט $18\frac{1}{2}$ רובל, בײַז מאַנטרעאַל—14 ר, בײַז טאָראַנטאָ $18\frac{1}{2}$ רובל.
די פּרױוען פון די שױפּסקאַרטען בײַטען זיך אָפּט; די
לעצטע הױפּטפּרױוען זײַנען אָנגעױוען אין סוף בױכעל אין אַ בע-
זונדערער טאַבליצע (זעה זײַטע 32).

באגאזש .

מען דארף נישט נעהמען מיט זיך צופועל זאכען . דאס פיה-
רען זיי , דערהויפט מיט די באהענען , אין דאס ארובערזוהרען פון
באהן צום שוף קאסט זעהר טייער און פערשאפט דעם עמגראנט
א סך מוה און חלאפאט . מען דארף נישט נעהמען מיט זיך קיין
זאכען , וואס פערנעהמען א סך ארט און אוינע , וואס קענען זיך
צוברעכען אויפ'ן וועג , ווי פלים צו דער מלאכה אדער צו ער-
ארבייט , ווארום פאר דאס געלד , וואס זיי קאסטען דא און וואס
דאס ארובערזוהרען ווייט אבקאסטען , קען מען זיי געוויס קויפען
דארט אויפ'ן ארט און אפשר נאך בולגער , אויך דארף מען נישט
נעהמען מיט זיך קיין מעבעל , ווי למשל : טושען , שטילען , בע-
מען , וואס לויגען זיך נישט צונויף , בכלל זאכען וואס פערנעהמען
א סך ארט , דעם באגאזש דארף מען איינטיילען אין צוויי חלקים .
בעזונדער דארף מען פערפאקען די זאכען , וואס מען וועט זיי
דארפען האבען ערשט נאכ'ן אנקומען אויפ'ן ארט , און ווינדער
בעזונדער די זאכען , וואס מען מוז זיי געברויכען אויפ'ן וועג . די
זאכען , וואס אויפ'ן וועג דארף מען זיי נישט האבען , דארף מען
נישט פערפאקען אין קאסטענס , טשעמאדאנעס אדער אויף אנ'אנ-
דער אויפן , אז קיין וואסער זאל נישט דורכגעהן און מען זאל עס
קענען פערמאכען אויף א שלאס . די זאכען דארף מען נישט איי-
לויגען , כדי זיי זאלען זיך נישט ווארפען און נישט שאקלען בשעת'ן
פאהרען און זאלען איבער דעם נישט צובראכען ווערען . די קאס-
טענס , טשעמאדאנעס א . ז . וו . דארף מען אבער נישט פערנייען
אדער פערבינדען מיט א סך שטרוק , ווארום אין די טאמאזשענס
אויף די גרענעצען דארף מען זיי עפענען . אויף יעדער קאסטען ,
טשעמאדאן א . ז . וו . דארף מען נישט קלארע אויכות אנשריבען
מיט טונט אדער אייל-זארב דעם נאמען אין די פאמיליע פון דעם
עמגראנט אין די פארט-שטארט וואו'ן ער פאהרט . דאס דארף
זיין אנגעשריבען אויף דייטש אדער פראנצויזיש , מען קען דאס
אלץ אנשריבען אויך אויף בעזונדערע ליניענטענע צעטלען און
צונויען אזא צעטעל צו יעדער קאסטען , טשעמאדאן א . ז . וו . ;
ווען דער עמגראנט וועט דאס נישט מהין , קען ער האבען גרויסע

היוקות. אויב דער עמגרענט פאָהרט מיטן באַהן ביז דער פאָרט-שטאָרט, וואו ער דארף זיך זעצן אויפ'ן שיף, לוינט איהם, אויב ער האָט א סך באַגאזש, אַפּרױהער אױעקצושוקען דעם באַגאזש, מאַלאַי סקאַראַסמױ; " מען דארף נאָר אויסרעכענען, דער באַגאזש זאָל אויף געױס אַנקימען אױדער דאָס שיף וועט אָב-פאָהרען.

דעם באַגאזש דאָרף מען שיקען אויפ'ן נאָמען פון דער שױס-געױעלשאַפט, מיט וועלכער דער עמגרענט פאָהרט.

אויב דער באַגאזש פון עמגרענט האָט פערשעפטיגט און ער האָט געמוזט אױעקפאָהרען אָהן איהם, דארף ער וועגען דעם באַלד, ווי ער וועט קומען צו פאָהרען אויפ'ן אָרט, מודיע זײן דעם אַגענט פון דער שױס-געױעלשאַפט, וואָס ער איז מיט איהרען א שיף געקומען צו פאָהרען, און דאָרף זעהען אָפּנעהמען דעם באַגאזש. אויב דער עמגרענט וועט עס אָבלױגען און וועט נישט זאָרגען באַלד ווענען דעם, קען דער באַגאזש נאָר אױנגאַנצען פערפאלען ווערען.

דער עמגרענט וואָס פאָהרט זײן ליבוי, מעג פיהרען מיט זיך אומנוסט 6 פיר באַגאזש, וואָס ער פיהרט מעהר, צאָהלט ער צו 1.75 רובל פאר א פור; די קאסטענס, טשיצמאָדאַנעס א. ז. ווי. דארפֿען נישט האָבען יעדער פאַק מעהר ווי 1¹/₂ אַרשױן די לענג, 1 אַרשױן די הױף און 1 אַרשױן די ברויט.

די עמגרענטען, וואָס זעצן זיך אויפ'ן שיף אין אַנט-ווערפען אָדער אין האַמבורג מעגען פיהרען מיט זיך אומנוסט 100 קילאָגראַם באַגאזש (6 פור מיט 5 פונט); קינדער, וואָס פאָהרען מיט א האַלבען בולעט, מעגען פיהרען אומנוסט 50 קילאָגראַם באַגאזש. וואָס מעהר, ווערט געצאָהלט 25 מאַרק (אַרום 12 רובל) פאַר יעדע 100 קילאָגראַם. אויף די ענגלשע פאַראַחאָרען האָט יעדער ערוואַקסענער פאַסאַזשיער פון צווישענדעק דאָס רעכט אויף 10 און יעדעס קינד אויף 5 קוביק-פוט, באַגאזש אָהן געצאָהלט.

אויף די אױע:באַהענען אין פרייסען און עסטרייך גילטען פאָלגענדע תקנות וועגען באַגאזש: א פאַסאַזשיער פון 3-טען קלאַס

מעג פיהרען אומזסט 62 פונט באנאזש, אין 4-טען קלאס (אין פרייטען) מעג א פאסאזשיר נעהמען באנאזש נאָר מיט זיך אין וואַגן און וויפּועל א דערוואַקסענער מענטש קען אויפהויבען, אויף די אייגענבאָגען אין ענגלאַנד טאָר מען פיהרען באַ-גאזש מיט מעהר ווי 112 ענגלישע פונט (129 רוסישע פונט; א ענגלישער פונט איז גלייך $1\frac{1}{8}$ רוס. פונט), אין קאנאדא דארף דער באנאזש פערנעהמען מיט מעהר ווי 10 קוביק-פוט און יעגען מיט מעהר ווי 150 ענגלישע פונט. וואָס מעהר, ווערט אין קאנאדא געצאָהלט 12% פון דעם פרייז פון באַהן-בילעט פאַר יעדע 100 ענגל. פונט.

וואס דארף דער עמיגראַנט געזמען מיט זיך.

קלוינע הויז-געזעט, ווי העסער, גאַפּעל און לעפּעל, געשור, בעט-געיוואנד, טישטיכער, נוי-מאַשינען, קלוינע אינסטרומענטען און דעסגל. קען דער עמיגראַנט נעהמען מיט זיך, ער דארף נאָר מיט נעהמען קען שווערע זאַכען. פון קלוינער דארף יעדער עמי-גראַנט, אויב עס איז נאָר מעגליך, נעהמען מיט זיך פאַלגענדעס: מאַנסבילען: (1) אויף צו טראָגען אין וועג: א לאַנגען וואַ-רעמען מאַנטעל, א גוטען בנד, א פאַר שטיוועל, א וואַלענע קאַלדערע, א וואַרומע היטעל און א האַלז-טויכעל, וועש, טויכלעך, האַנדטיכער און דוקע ליינענטענע הויזען; (2) אויף צו טראָגען קומענדיג אין קאנאדא: א צווייטען בנד, א צווייטע פאַר שטיוועל און 3—4 פאַר וועש.

פּרויען: (1) אויף צו טראָגען אין וועג: איין וואַרומע-קלויד, א פאַר קאַמאַשען, א וואַרומען מאַנטעל אָדער א זשאַקעט, א וואַלענע קאַלדערע און א האַלז-טויכעל, א הוט וואָס ניצט מיט אויפ'ן קאַפּ, וועש, טויכלעך, נעה-געצייג און א ליינענטענעס זעקל; (2) אויף צו טראָגען, קומענדיג צו פאַהרען אין קאנאדא: א צווייטע וואַרומע קלויד, א צווייטע פאַר קאַמאַשען, א באַוועל-קלויד, טויכלעך, האַנדטיכער און 3—4 פאַר וועש.

קלינדער: וואַרומע קלוידער, מאַנטלען, שוה און 3—4 פאַר וועש אין יעג און אויף צו טראָגען שפּעטער.

די אייזענבאהען אין קאנאדא.

קאנאדא און פון איין עק ביזן אנדערען פון מורח צו מערב דורכגעשניטען מיט א גרויסער אייזענבאהן וואס רופט זיך קאנאדישע אייזענבאהן פון שטילען ים (Canadian Pacific Railway), און אט מיט דער באהן קומט אויס דאס רוב צו פאָהרען די עמגרענטען.

אומנוסטע בילעטען אויף צו פאָהרען מיט'ן באהן גיט מען גיט אין קאנאדא, עסקענווארג אויף'ן וועג דארף זיך דער עמגרענט איינקויפען דארט, וואו ער זעצט זיך אין וואגאן: קאנסערווען, טויג, א טשיניק, א קעסטל געדוכטע מילך און דעסגל. בילעטען אויף צו פאָהרען אין קאנאדא מיט'ן באהן דארף מען קויפען אין איי-ראפא, צוזאמען מיט דער שופס-קארטע, מיר בריינגען דא די פרייזען פון די באהן-בילעטען, וואס זיי קאסטען ווען מען קויפט זיי אין אייראפא צוזאמען מיט די שופס-קארטע:

פון סען-רושאן	פון מאַנטרעאַל	פון קויעבעק	
אַדער האַלפּאַקס קאַפּ רובל	קאַפּ רובל	קאַפּ רובל	
10,85	6,50	— —	בײַו קויעבעק
10,85	— —	6,50	„ מאַנטרעאַל
15,80	5,60	11,25	„ אַטאַזאַ
15,90	13,20	15,90	„ טאַראַנטאַ
15,90	15,90	15,90	„ האַמילטאָן
35,50	35,50	35,50	„ ווינפּעג
42	42	42	„ קאַפּעל
77,40	77,40	77,40	„ וואַנקווער
80,60	80,60	80,60	„ וויקטאָריאַ

די פרייזען קענען זיך מיט דער צייט בייטען.

צו וועמען קען זיך דער עמגרענט ווענדען אין קאנאדא.

אין די שטידט, וואו די עמגרענטען קומען אן: קויעבעק און מאַנטרעאַל (אין דער פראַיווינג קויעבעק), האַלפּאַקס (ניי-שטאַלאַנד) און סען-רושאן (ניי-ברוינסוויג) זענען פארהאן ספע-

צוועלע סטאנציעס פאר די, וואָס קענען נישט צעהלען פאר קיין צומער. די עמוגראנטען קענען דאָרט זיין א קורצע צייט, נאָר פאר דאָס עסען דארפֿען זיי צעהלען.

אין מאַנטרעאל געפונט זיך בני דעם „באראָן דע הירש אינסטיטוט“ (250 Bleury str.) א קאָמוניטי פאר בעלי-מלאכות און אַרבייטער; דער קאָמוניטי וואָס איז פֿערבונדען מיט אלע אנדערע גרויסע שטיט וויזט אָן וואו מען קען געפונען פאסענדע אַרבייט, אין וועלכע פראַווינג עס איז גלייכער צו פֿאָהרען א. א. וו. אויסערדעם האלט אויס דער קאָמוניטי שולען פאר דערוואַקסענע יודישע עמוגראנטען און פאר זייערע קינדער.

אין האַלוקפאָקס קאָנען די עמוגראנטען זיך ווענדען צו באַראָן הירש'ס צדקה-חברה („באראָן דע הירש בענעוואָלענט אינסטיטוטשאַן) אין טאָראָנטאָ — די יודישע צדקה-חברה: „הוברו בענעוואָלענט סאָסיעטי“, אין וואַנקוויַער — די יודישע צדקה-חברה (הוברו בענעוואָלענט סאָסיעטי), אין יוקאָטאָוואַ (ברויטש-קאָלומבואַ) — דער יודישער פרויען-פֿעראַיין („הוברו לעדוים סאָסיעטישאַן) און אנד.

אין דער שטאָרט יוניפּעג (פראַווינג מאַנטאָבא) געפונט זיך אַ בעזונדער רעגירונגס-באַמער — אַ עמוגראַצואַנס-קאָמוניטי (קאָמוניטישאַן אָף אימיגראַציען). ער גיט עצות און טוילט מיט די נויטגע ידיעות יעדערען, וואָס וויל זיך בענעצען אין מאַנטאָבא אָדער אין די צפון-מערב'דיגע טאַריטאָריעס. אין די דאָ. זוגע צוויי פראַווינגען געפונען זיך אין פּויל שטערט ספּעציעלע עמוגראַצואַנס-באַמטע, געשטעלטע פון דער רעגירונג, און אויך אומנוסטע סטאנציעס פאר עמוגראנטען, וואָס קענען פאר קיין דורה נישט צעהלען. די עמוגראנטען, וואָס ווילען זיך בענעצען מיט די סטאנציעס, דארפֿען זיך פֿריהער אָנשרייבען אַהין פון די בעאַמטע בעקיימען די עמוגראַציען אומנוסט ידיעות וועגען ערד און פערמעס, וואָס פֿערקויפֿען זיך, וועגען דעם, וואו עס ווערען געפֿאָדערט אַרבייטער, ווי גרויס איז דער לויף, ווי דארף מען פֿאָהרען און וואָס קאָסט דאָס פֿאָהרען.

אין די באַהן-צוגען, וואָס פֿאָהרען פון קויעבעק קיין מערב-

זײַט פון דער אויבערשטער אָוערע, געפונען זײַך שטענדיג רעגן-
רונגס-בעאַמטע אום צו העלפען די עמוגראנטען אין וועג און
געבען זײַ נויטױגע ידיעות.

ווען אַ עמוגראנט יוערט קראַנק און קען אלײן נישט זאָגן
פאר זײַך, בעקומט ער פון דער רעגירונג מעדיצינישע הילף און
ווערט צוגענומען אין שפיטאַל.

אין וועלכע צײַט איז גלייכער צו פֿאהרען.

די בעסטע צײַט צו קומען אין קאנאדא איז סוף מאַרץ:
דאן הײַבען זײַך אן אומקרום אלע ארבייט און אלערהאַנד אַר-
בייטער ווערן שטאַרק געפֿאָדערט. אָנהױב זומער איז אױף נישט
קען שלעכטע צײַט צו קומען. דערפֿאַר אין הערפֿסט אָדער ווינט-
טער צײַט דארפֿען נאָר קומען אַזעלכע עמוגראנטען וואָס האָבען גענוג
מוטלען דורכצולעבען דעם ווינטער אָהן ארבייט, אָדער וואָס האָבען
אַזעלכע נאָהענטע קרובים וואָס זאָלען זײַ האלטן פֿון זײַך. אָדער
ווידער אַזעלכע וואָס האָבען זײַך אָנגעגרייט ארבייט נאָך ווענדיג אין
רוסלאַנד. דינסטמױלדאָף קענען דאָ געפונען ארבייט צו יעדער צײַט.

ווער עס ווערט נישט אַרײַנגעלאָזען אין קאנאדא.

אין קאנאדא יוערן נישט דערלאָזען די וואָס ליידען פון
אַ וועלכע עס איז עקעלהאַפֿטע געפֿעהרליכע אָדער אַנשטעקענדע
קראַנקהײַט, בעזונדערס פון די אויגענקראַנקהײַט טראַכאַמאַ אָדער
פון פֿאַררעס (פֿאַיאָוס).

פֿאַר די עמוגראנטען וואָס פֿאהרען איבער קאנאדא אין די
פֿעראַייניגטע שטאַטען זײַנען דאָ איינגעזוכטע אַזעלכע אימי-
גראַציאַנס-סטאַנציעס וײַ אין די פֿאַרטען פֿון די פֿעראַייניגטע
שטאַטען. מען דאַרף דערױבער זײַך נישט איינרעדען אַז איבער
קאנאדא איז ליכטער אַרײַנחאַפֿען זײַך אין די פֿעראַייניגטע שטאַטען,
דאָס איז אַ טעות, אויב דאָס איז אַזאַ עמוגראַט וואָס די רע-
גירונג פון די שטאַטען וועט איהם נישט אַרײַנלאָזען, וועט איהם די
קאנאדער רעגירונג אויף אַרױסשוקען פֿון לאַנד.

מען דאַרף אויף נישט פֿאַרגעסען אַז דאָ אין קאנאדא קען
מען נישט אַנקומען צו די העכערע אַדמיניסטראַציע און קלאָגען

187

זוף אז מ'גן לאזט נ'ט אר'ין. פונדעסט'ועגן, אויב דער עמ'גראנט האלט דורכאויס אז מ'גן לאזט איהם נ'ט אר'ין צולוב א טעות, אדער אז די רעגורונג איז איבערהויפט אונגע'רעכט געגען איהם, קאן ער זוף ווענדען צו דער מאנטרעאל'ער צדקה חברה, באראן דע ה'רש אינסט'וטוט" (Bleury Street 250).

אין די ווייטערע קאפ'טלען וועלען אנגע'ווען ווערן די קאמעגאר'יעס ארבייטער וואס קענען אן א געוועהנל'וכער צ'יט בע- ווענען זוף אין קאנאדא.

ע'רד-ארבייטער.

מעהר ווי אומעטום ווערן געפאדערט ארבייטער אין דער פראווי. מאנטאבא און אין די צפון-מערב'דיגע טעריטאריעס. בשעת די ארבייט אויפ'ן פעלד אבער, קומען אהן אן זעהר פועל ע'רד-ארבייטער פון די מזרח-פרא'ווינצען; דער'ווער איז פאר די נ'י-אנגעקומענע עמ'גראנטען בעסער צופא'הרען קיין אנטאריא, אידער קיין מאנטאבא. כמעט אומעטום פוהרט זוף, אז עמ'גראנטען אהן פאמיליעס בעקומען גוכער ארבייט, ווי די וואס האבען מיט זוף א פאמיליע. עס ווערט א ציט איינגעפ'והרט אין קאנאדא, אז מ'גן דונגט ארבייטער אויף א גאנץ יא'הר, דאס רוב אבער דונגט מען ווי דאָרט נאָר אויף 7—8 מאנאטען. אויף די ווינטערדיגע חדשים פערלאזען די ארבייטער די פערמגעס און געהען זוף זוכען פער- דונסטען: אין אנטאריא און אין די מזרח-פרא'ווינצען ארבייטען ווי אויף די פאבר'יקען, אין די גרובען, זענען בעלי-עגלות; אן מאנטאבא און די צפון-מערב'דיגע טעריטאריעס ארדנען זוף אנדערע א'יין אויף אייגענע שטיקער ע'רד, וואס די רעגורונג גיט דאָרט אומזוסט; אין ברויטש-קאלומב'יא פ'רגעהמען ווי זוף מיט פושערע, ארבייטען אין די גרובען און אלס בעלי-עגלות.

אן דורכשניט פערדונגט אנ'ארבייטער אין פערלויף פון די 7—8 מאנאטען, א חוץ קעסט: אין דער פרא'ווינץ קוועבעק פון 10 ב'ן 20 דאָלאַר א מאנאט (אדער 25—35 דאָלאַר א מאנאט אויף אייגענע קעסט); אויף פרינץ עדוארד'ס אינזעל פון 10 ב'ן 18 דאָלאַר; אין אנטאריא א פון 16 ב'ן 29 דאָלאַר.

אין ניי-ברוינשוויג און ניי-שאטלאנד פערדונט מען פון מאי ביו נאוימבערג פון 10 ביו 20 דאלאר א מאנאט. אין מאניטאבא איז דער דורכשניט-לויף 27—20 דאלאר אין די זומערדיגע מאנאטען און 15—5 בשעתן ווינטער, אין די צפון-מערב'דיגע טעריטאריעס איז דער לויף 25—20 דאלאר א מאנאט מיט קעסט, אין ברויטש-קאלומביא ביים שטולען ים. 35—15 דאלאר, אויף דער אינוועל וואנקייט און אין עטלויכע אנדערע ערטער בינוציען זיך די פערמזס מיט די בולוגע יאפא-נישע אין חינוענישע ארבייטער און צאהלען ארום 25 דאלאר א מאנאט און קעסט אירער 15 דאלאר מיט קעסט.

בשעת דעם אראפגעהמען פון די פאלדער שטייגען די פרויי-זען, בעזונדערס גוטע ארבייטער קענען שטענדיג מעהר פערדינען. ווען מען מאכט מיטן ארבייטער א קאנטראקט אויף א גאנץ יאהר, צאהלט מען איהם געוועהנליך וועיניגער, אין אנטארוא צאהלט מען געוועהנליך אחוץ קעסט 160 דאלאר א יאהר, אין אויסנאהם-פעלען ביו 200 דאלאר מיט קעסט; אין מאניטאבא 250—120 דאלאר, אין ברויטש-קאלומביא 350—240 דאלאר און אין ניי-ברוינשוויג 180—120 דאלאר א יאהר.

גער טייער.

אין אנטארוא צאהלט מען די גערטנער פון 1 דאלאר ביו 1 דאל, 75 סענט א טאג, אבער אייביט פאר זיי איז פארהאן נאך אין פרוהלונג, אין ניי-ברוינשוויג אין די דער פרא-ווינץ קוועבעק פערדינען גערטנער פון 12 ביו 20 דאלאר א חודש מיט עסען, אין ניי-שאטלאנד $1\frac{1}{4}$ —1 דאל, א טאג מיט עסען; אן די אנדערע פראווינצען ווערען גערטנער גאר נישט געפאדערט. אין מאנטרעאל און אין די געגענדען ארום אנדערע שטעט, דע-הויפט ווינפעג, קענען זיך גערטנער זעלבסטשטענדיג איינארדנען, האבענדיג א קלוינעם קאפיטאל.

בעלי-מלאכות און פאבריק-ארבייטער.

בוי-ארבייטער און בעזונדערס טשעסלעכעס ווערן געפאדערט אין קאנאדא דערהויפט אין פרוהלונג און אין זומער, אין דער צייט

אויף קענען בעקומען ארבייט מוליארעס, טאפעצירער, מאדעלירער, שטיינהאקער, אלערליי מעחאניקער, קאטלער, שניידער, שוסטער און אנדערע בעלי-מלאכות.

אין די דערפער וואלמען געקענט פערדינען צום לעבען שמידען און טשעסליארעס, וואס האבען א קלוינעם קאפיטאל און קענען זיך פערנעהמען מיט זייער מלאכה און צוגלייך ארבייטען אויף א קלוינער פערמע.

די פאבריקאציע איז דערהויפט ענטוויקעלט אין די מורח-פראיווינצען, בעזונדערס אין אנטאריא, געוועהנליך בעקומט אנ'אר-בייטער אין דער מעטאל-פאבריקאציע מיט זיין אייגענעם עסען פון $1\frac{1}{2}$ ביו $2\frac{1}{2}$ דאללאר א טאג אין די מורח-פראיווינצען; פון 2 ביו $3\frac{1}{2}$ דאללאר אין מאנ'טאבא; פון 3 ביו 4 דאל. אין אל-בערטא און אין סאסקאטשעוואן, און דאסוועלבע אין בריטוש-קאלומביא. מוליארעס קענען פערדינען מעהר מיט א דאללאר אבער ווינטער מאכט זיך דאס רוב עטליכע וואכען פריעס און אלע ארבייטען ווערן אבגעשטעלט. אין ווינפעג בעקומען מוליארעס 55 סענט א שעה און ארבייט האבען זיי 8--7 מאנאט אין יאהר. אין מאנטרעאל, אין האמילטאן און אין אטא'יא קאן מען פערדינען צו 45 סענט א שעה ביי א 9 שעה'דיגען ארבייטסמאג. אין מא-ראנטא צאהלט מען פאר די זעלביגע ארבייט 47 סענט א שעה און מען ארבייט 8 שעה אין טאג. טשעסליארעס נעהמען אין ווינפעג 35, אין טאראנטא — 32, אין קויעבעק — 20, אין מאנ-טריעאל — 22 סענט א שעה; אן האלופאקס פערדינעט א טשעס-לער $2\frac{1}{4}$ דאללאר און אין סען-דזשאן פון 2 ביו $2\frac{1}{2}$ דאללאר א טאג. זעצער בעקומען אין די מורח-פראיווינצען בערך 2 דאללאר א טאג; מעהר צו מערב-זייט קענען זיי פערדינען ביו 3 דאללאר א טאג; דער ארבייטס-מאג דויערט פון 8 ביו 9 שעה. קצבים, און בעקער פערדינען אין קאנאדא פון 1 דאל. 25 סענט ביו 2 דאללאר א טאג.

וואלד-געזעפט.

די וואלד-ארבייט איז זעהר א שווערע און פאר ניט גענויטע ארבייטער איז זעהר שווער בעקומען ארבייט אין וואלד-געזעפט.

אין אטאיוא בעקומען האלצועגער און פלוטניקעס (די וואס פוהרען אראפ דאס האלץ) פון 28 ביז 30 דאל. א מאנאט מיט עסען. אין די זעגמיהלען בעקומען די זעגער אין פערשידענע פראיוונצען פון 1¹/₂ ביז 4 דאלאר א טאג אויף אייגענע עסען. אין די זעגמיהלען ארבייט מען 10—11 שעה א טאג, און אין די וועלדער פון אין דערפרוה ביז עס ווערט טונקעל. וואלד-ארבייט איז דא דערהויפט ווינטערצייט און גרינגער פאר אלץ איז צו געפונען די ארט ארבייט אין די מזרח-פראיוונצען און אין ברוטוש-קאלומביא; אין די צענטראל-פראיוונצען איז דא ווענג וועלדער.

פראכטיע ארבייטער.

פאר פראכטיע ארבייט בעקימט מען געוועהנליך אין קאנאדא פון 1¹/₂ ביז 2¹/₂ דאלאר א טאג אהן עסען. טרעגער וואס פער-נעהמען ונה מיט לאדעווען, בעקומען אין האלופאקס 20 סענט א שעה ביי טאג און 25 ביי נאכט; אין מאנטרעאל צאהלט מען פאר די זעלבניגע ארבייט 25 סענט ביי טאג און 30 ביי נאכט. פראכטיע ארבייטער, דערהויפט אויף צו גראבען ערד, ווערן זעהר פיל געפאדערט אין פרוהלינג-אין זומערצייט; דאמאלס ארבייטען מויענדער מענשען ביים בויען און ביים פארזיכטען די אייגענ-באהנען.

פרויען-ארבייט.

פרויען צום בעדינען ווערן געפאדערט אין קאנאדא א גאנץ יאהר סיי אין די שטעט, סיי אין די דערפער. אין די שטעט פון ניי-שאמלאנד און פון ניי-בראנשווייג בעקומט א דינסט פון 6 ביז 10 דאלאר מאנאטליך און קיארטיר מיט עסען; אן קוועבעק — פון 8 ביז 12 דאלאר; אין אנטארוא — פון 10 ביז 12 דאלאר; אין מאנטאטאבא — אויף פון 10 ביז 12 דאל. און אין ברוטוש-קאלומביא — פון 15 ביז 20 דאלאר.

וועשערניס (פראטשקעס) בעקומען אין מאנטרעאל פון 75 סענט ביז 1 דאל. א טאג אהן עסען.

דינסטפרויען אויף די פער מעס בעקימען דירה, עסען

און פון 5 ביו 9 דאָל. אַ הודש אין די מורח-פראָוונגען. אויסער אלע געווע-נליכע הילולכע ארבייט מווען זיי פאקען ברויט און שלאָגען פוטער.

שניידערקעס אין מאָדוסטקעס ווערען געפאָדערט נאָר אין אייניגע געגענדען, דערנאָך דארפען זיי נישט פאָהרען קיין קאנאָ-דא, נישט האָבענדיג זיך פרוּהער אָנגעפּרעגט צו עס וועט זיין פאר זיי ארבייט, ס'זען זיי פאָהרען צו קרוכים. אין מאָנטרעאַל איז שוין פארהאן אזוי פיעל יענידערקעס. אז ארבייט איז פאר זיי זעהר שווער צו געפונען. אין אַנטאַיאַ פעררונגען זיי אין דריי-שניט 4 דאָלאַר אַ יאָר; אין סען-דזשאַן (ניי-ברוינסוויק צאָהלט סען 1 1/4 דאָל. אַ מאָג פאַר-נווען מענסקע קלוידער און פון 2 1/2 ביו 7 דאָלאַר פאַר אַ פרויען-קלויד; אין ווינפּעג (מאַנטאַבאַ) צאָהלט מען 1 — 1 1/2 דאָל. אַ מאָג, אין מאָנטרעאַל — פון 75 סענט ביו 1 דאָל. אַ מאָג.

דער אַרבייטס-טאָג אין קאַנאַדאַ.

איינע ידיעות איבער די דויער פון דעם ארבייטס-טאָג אין קאנאדא האָבען מיר שוין דאָ געבראַכט. אין אלגעמינעס קען מען זאָגען אז דאָס רוב ארבייט מען 9—10 שעה אַ מאָג; דער 10 שעה-דיגער ארבייטס-טאָג איז איינגעפּוהרט דערהויפּט אין די מורח-פראָוונגען וואָס ליגען ביים ים.

לעבענס-מיטלען אין קאַנאַדאַ.

כמעט אלע לעבענס-מיטלען קאסטען אין קאנאדא טייערער ווי אין רוסלאַנד; נאָר די פראָדוקציע וואָס אין רוסלאַנד רעכענט זיך אויף זיי אקציו אָדער אַדרעק אַבצאלונגען, ווי למשל צוקער און מיי, קאסטען דאָ ביליגער.

רונד-פלוזש	1 פונט	8—17 סענט
קאלב-פלוזש	" "	10—15 "
קייז	" "	12—16 "

פוטער	" "	" "	18—25 סענט
קאויץ	" "	" "	25—40 "
רניו	" "	" "	4—6 "
ווארסט	" "	" "	10—12 "
צוקער	" "	" "	3 ¹ / ₂ —4 ¹ / ₂ "
טיי	" "	" "	25—50 "
ברויט	2	" "	6—10 "
אייער 1 דוצענדר	" "	" "	12—25 "
מעהל 25 פונט	" "	" "	50—75 "
מולך א טעפול	" "	" "	6—10 "
קארטאפעל א בושעל	" "	" "	50—80 "

(א ענגלישער פונט איז גלייך 1¹/₈ רוסישע פינטען; א בושעל—1,4 טשעטייעריןק).

אויסער דעם ברענגען מיר דאָ די פרייזען פון איינגע
אנדערע נויטיגע זאכען:

א טון קויהלען (55 פונד)	—	8—6 דאללאר
א יארד (1 ¹ / ₄ ארש.) שטוב-ליינענט	15—8	סענט
" " " פרענעל	25—20	"
א פאר מענסק: ארבייט-שוך	2 ¹ / ₂ —1 ¹ / ₄	"
א מענסקער ארבייטס קאסטיום	15—56	"
א קארדע (1/2 קוביק סאושען) האַלץ	—	6

אין די גרויסע שטעט פיהלט זיך א שטארקער מאנגעל
אין דירות פאר ארבייטער.

אין די שטעט צעהלט מען פאר אהווי פין 4 בון 6 צימערן;
אין די מורח-פראיינען — 7—14 דאל. א חודש, אין מאנוטאבא
און אין די צפון-מערב'דיגע טעריטאריעס 10—15 דאל.; (אין
ווינפעג — פון 10 בון 25 דאללאר). אויפן לאנד זענען דירות
נאטו ליך וועלעלער. קאלאניסטען קויפען זיך דאָס רוב א פארטיג
הילצערנעס הווי וואָס נעהט זיך פאנאנדער שטוקער וויי און
ווערט איבערגעטראגען וואוהין מען פערלאנגט, אדער ווי קניפען
האַלץ (פאר 30--100 דאללאר) און בויען זיך אליון אויס-
היזער.

איינצעלנע מענשען קענען האָבען אין די גרויסע שטעדט
 דירה און קעסט פאר $2\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ דאָל. א וואָך; אין די מורח-
 פראָווינצען; אין מאַנטאַבא קאָסט דאָס פון $3\frac{1}{2}$ ביז $5\frac{1}{2}$ ד.; אין
 אלבערטא, סאַסקאַטעוואן און אין ברויטש-קאָלומביא — פון 4 ביז
 7 דאָל. א וואָך; אין ברויטש-קאָלומביא קאָסט איבערהויפט דאָס
 לעבען טייערער ווי אין די אנדערע פראָווינצען.

זעלבסטשטיינד גע וו רטישאפט .

קאנאדא איז איינע פון די לענדער וואָס ציהען בעזונדערס
 צו אידישע עמגראַנטען וויל דאָ קען מען ליכטער ווי אנדערש-
 וואו יוערן א זעלבסטזענדזיגער בעל-הבית אויף אנ'אייגענעם
 שטיקל ערד. מיר וועלן זיך דערזייער לוינגער אָבשטיעלן אויף
 דער פראַגע ווי אזוי עס איז גרוננער צו דערגרוננען אַט
 דעם צועל.

פריער פאר אלץ מוז מען בעשלוסען וואו עס איז גלייכער
 זיך צו בעזעצען. אין דער הנוכח זענען די צענטראל-פראָווינצען
 אָהן א שום ספק פאַרטייל האַפטיג ווי די מרח- פראָווינצען, וויל
 דאָ זענען שוין די בעסטע שטיקער ערד לאנג פארנומען און פאר
 א רעכט שטיקל ערד דארף מען שוין דאָ בעצאָהלען גוטע געלד.
 די פרייע ערד וואָס די רעגירונג איז גרויס אָבצוגעבען אומזיסט
 אָדער צופערקויפֿען זעהר וואַלוועל אין די מורח פראָווינצען. לויטען
 אין די צפון-געגענדען, ווייט פון די ברויטש וועגן און דאָס רוב
 בעדעקט מיט וועלדער, אויסהאקען אַזעלכע וועלדער אַז זעהר
 שווער און איבערהויפט זענען דאָ די נאטירליכע הנאים פון לעבען
 און פון דער ארבייט גיט קיין ליכטע.

א סך בעסער לאָזען זיך קאָלאָניזירען די געגענדען פון
 די צענטראל-פראָווינצען. דאָס איז א לאַנד פון טשערנאָזאָם
 און בעאַרבייטען דאָ די ערד קאָסט גיט זעהר פילע מיה.
 געווענהליך גיט דאָ יעדער דעסאָטן 90 פוד זומער-ווייץ,
 און ווייץ איז דאָ דער הויפטפראָדוקט. דורכשניטליך זיערט דאָ
 ווייץ פערקויפט 60—65 קאָפ. דער פוד. קיין שום מוסט, גיט
 אנדערע פערבעסערונג פון באָרען האַט מען דאָ גוט גויטונג.

שטיקער ערד ווערן דאָ אָנגעגעבען גאָר אומנוס אדער פאר
זעהר אַ נידריגען פּרײַז. דערצו געפונען זײַך שוין אין איינער פון
די צענטראל-פראַווינצען — אין דרום-מײל פון סאַסקאַטשעוואַן
(פּריהער האָט דאָס געהײסען אַססײַנבאָיאַ) 4 אידעשע קאָלאָניעס,
און נײַ-אַנגעקומענע עמײַגראַנטען לײַנט נאַטירליך בעסער זײַך צו
בעזעצען וואָס נעהענטער צו זײַערע ברודער. צוליב דעם אלעמען
לײַנט די אידעשע עמײַגראַנטען, וואָס האָבען אין זײַנען צו פּער-
נעהמען זײַך מיט ערדאַרבעיט, זײַך צו בעזעצען נאָר אין די
צענטראל-פראַווינצען מאַנטאַבאַ, סאַסקאַטשעוואַן און אלבערטאַ.
דער טױפּ פון אַ קאַנאַדישער פּערמע אױ אינגאַנצען אַנ-
אַנדערע וײַ בניִים רוסישען פּױער. אַ געױעהנליכע ווירטשאַפּט
אין קאַנאַדאַ פּערנעהמט פון 60 ביז 120 דעסאַטן. דאָס שטיק
ערד אױ געױעהנליך אַ פּירקאַנטײַגע און דער קאָלאָניסט קען
אױסבויען זײַן הױז אויף דער אַקער-ערד גופאַ, אלע אַרבעיט
ווערען דאָ אױסגעפּיהרט מיט מיט אַמאָליגע איינפאַכע אינסטרױ-
מענטען וײַ דאָס רוב אין רוסלאַנד, נאָר דורכאױס מיט די נױטיג-
סטע מאַשײַנען. די ערד ווערט געאַקערט מיט גרויסע צוואַמענ-
געשטעלטע אַקעראַױוענס מיט אַ געזעס. געזעהט ווערט מיט
זעהמאַשײַנען; די גאַרבען בונדט מען דאָ אויף מיט אַוועלכע בע-
זונדערע מאַשײַנען און צום דרײַשען זענען דאָ דרײַשמאַשײַנען.
אַ דאַנק די מאַשײַנען גיט זײַך דעם קאָלאָניסט אַזאַ אײן צו פּער-
זעהען גרויסע שטיקער ערד מיט אַנלייַענדיג קײן פּרעמדע געלד.
וײַ מיר האָבען שוין דאָ געזאָגט, זענען אַרבעיטער אין קאַנאַדאַ
זעהר מײַער אין מען קען זײַך אױבערהויפּט אויף זײַ מיט שטאַרק
פּערלאָוען אויף, וײַל עס אױז זײַ גאָר מיט אלע מאָל לײַכט צו
געפונען. דערױבער דאַרף זײַך צו ערד-בעל הבתּישקױט נעהמען
נאָר אַזאַ פּאַמיליע וואָס האָט גענוג אייגענע אַרבעיטער.

צוליב דעם גאַנצן בעזונדערען האַראַקטער פון דער קאַנאַדער
ערדױרטשאַפּט, דאַרף אַנעמײַגראַנט אפילו גאָר מיט טראַכטען
ײַעגען אָנהױבען ווערן אליין אַ בעל-הבית, אידער ער ווערט
גוט בעקאַנט מיט די אופנים פון ערד-אַרבעיט אין קאַנאַדאַ.
דערצו דאַרף מען ווענגסטענס אַ יאָהר זײַן אַרבעיטער פּײַ

א פערמער; דאָס איז נויטווענדוג ניט נאָר פאר אזא מענטשען וואָס האָט אין רוסלאַנד אויף די ערד ניט בעארבעט, נאָר אפילו פאר די וואָס האָבען זיך דארטען פערנומען מיט ערדארבניט, וואָרום אין קאנאדא קען מען בשום אופן ניט ארבייטען אזוי ווי אין רוסלאַנד, אפילו ריכטיג אויסצוקלייבען א שטיק ערד דארף מען אויף שוין זיין בעקאנט מיט דעם לאַנד און מיט דער דאָר-מונגער לאַנדווירטשאַפט.

ווי מיר האָבען שוין אָנגעוויזען העכער, בעזונט די קאנא-דישע רעגירונג זעהר פועל פרייע ערד אין די פראַווינצען מאַנא-טאַבא, סאַסקאַטשעוואַן און אלבערטא, און גיט דאָ דאָס רוב ערד אימונסט, יעדער דערוואַקסענער מאַסביל עלטער פין 18 יאָהר אָדער יעדער פאַטער פין א פאַמיליע קאָן בעקומען א שטיק ערד פון הונדערט זעכציג אַקער (* (60 דעסאַמאָן), א „האַמסטאַד“ (homestead) ווי מען רופט דאָס אין קאנאדא, — אין דער געגענד וואָס געפֿעלט איהם אַם בעסטען, אום צו בעקומען דאָס שטיק ערד דארף מין אָנגעבען א כוּטשריפט שרופטלוך אָדער פראַסט געהן אלזוי און אָנאָגען אז מען וויל געהען ערד, און איינצאָהלען דערפון 10 רובל, דער עמיגראַנט איז מזויב אויסצו-בויען אויפ'ן שטיק ערד אַ הויז, אין וועלכער ער מוז וואוינען ניט זענענער ווי 6 חדשים אין יאָהר און א געוויסען חלק ערד צו בעארבײַטען, נאָך דעם ווי דער עמיגראַנט האָט פֿערבראַכט אויף זיין „האַמסטאַד“ 3 יאָהר אין האָט איהם די גאַנצע צײַט בע-ארבײַט, האָט ער דאָס רעכט צו פֿע לאַנגען דאָס שטיק ערד זאָל ווערן אויף איהם אָפגעשריבען ווי זיין אייגענטים, דערצו מוז דער קאָלאָניסט זיערן א קאנאדער אינטערטאָן.

ארום דער שטאַדט וויניפֿעג אין מאַניטאַבא, געפינען זיך פון 800 יודישע פערמערס, וואָס האָבען דאָ געדונגען אָדער געקויפט שטיקלעך גוטע ערד פון 20 ביז 30 אַקער און פֿערנעהמען זיך מיט גערטנער און מילכיִווירטשאַפט; אלע פֿריה-מאַרגען פֿוהרען

(* אַנ'אַקער גלײַכס 0,37 אדער בערך 2/5 דעסיאַמאָן.)

זוי פאנאנדער איבערן שטאדט זויזערע גרונטען און זויזערע מולכ-
פראדוקטען .

אלע ידיעות איבער פרייע שטיקער ערד קען מען בעקומען
אין די רעגירונגסאנשטאלטען וואס פארנעהמען זיך מיט ערד-
עסקים .

אויב דער עמיגראנט בעזעצט זיך מיט אויף דעם שטיק
ערד וואס ער האט אויסגעקליבען, פערלירט ער דאס רעכט
דארין .

אין אנטארוא גיט מען א פאטער מיט קינדער 200 אקער
ערד, א דערוואקסענעם מאנסביל, עלטער פאר 18 יאהר, אדער
א מאן און ווייב אהן קינדער 100 אקער, אויף פאלגענדע הנאים:
אין פערלויף פון די ערשטע 5 יאהר דארף מען אברוינגען פון
וואלד מיט ווענגער ווי צו 15 אקער פון יעדער שטיק ערד,
דער קאלאניסט דארף זיך אויסבויען א שטוב מיט קלענער ווי
16 פוס אויף 20 און מיט ווענגער ווי 3 מאנאטען אין יאהר
דארף ער פערברוינגען אויף'ן לאנד ביי זיך אין פערמיט. אין די
אנדערע פראווינצען אין מורח-טויל פון לאנד ווערן געשטעלט
כמעט די זעלביגע בעדינגונגען אויף צו בעקומען ערד .

הגם אין מאנטאבא, אין סאסקאטשעוואן און אין אלבערטא
איז מיט שויער צו בעקומען ערד, נאר דא יאגען זיך די קאלאניסטען
אויך מיט שטארק נאך רעגירונגען ערד, ווייל דאס רוב ליגען די
שטיקער ערד וואס די רעגירונג לייגט פאר ווייט פון דער אייווענ-
באהן-ליניע. דערפאר קויפט מען דא אפט ערד ביי אייווענבאהן-
אדער אנדערע געוועלשאפטען וואס האבען גיט ערד אין א פא-
סענדער געגענד. אין די 3 אויבען דערמאנטע פראווינצען קאסט
ערד אנ'ערד 5 דאל. דער אקער (25 רובל פאר א דעסאטינע),
פאר א שטיק ערד פון 160 אקער קען דאס אויסמאכען א קאפיטאל
פון אנ'ערד 800 דאל. דערביי מוז גלייך איינגעצאהלט ווערן נור
 $1/10$; דאס איבריגע ווערט אויסגעצאהלט ראטעס-ווייז אין 9 יאהר,
אויף 6 פראצענט .

אין אנטארוא און אין קוויבעק קען מען דורכאויס מיט
ראטען די אידישע עמיגראנטען זיך צו בעזעצען אויף רעגירונגס-

ערד, ווייל דאָס לאַנד וואָס די רעגירונג גיט אומװױס, איז בעדעקט מיט וועלדער, און אויסקארטשעווען אונעלכע וועלדער איז שרעקליך שווער פאר מענשען וואָס זענען צו אזא ארבייט געוואויהנט. בעארבייטע ערד קאָסט דאָ שוין אָבער א סך טייערער. — אין אַנטאַריאָ קאָסט אַנ'אָקער בעארבייטע ערד פון 40 ביז 200 דאָל. (ד. ה. פון 100 ביז 500 רובל פאר א דעסאַמטער), און אין קויעבעק, וואו די נאַטורליכע הנאים זענען ווענוגער גינסטיג ווי אין אַנטאַריאָ. דארף מען אויך בעזאָהלען פון 20 ביז 30 דאָל. אַנ'אָקער ערד.

די איינריכטונג פון אַנ'אייגענע לאַנדווירטשאַפט דארף קאָסטען אין קאַנאַדאַ - א חוץ די ערד - פון 600 ביז 1600 דאָלאַר. אַמט, א רעכטער קאָלאָניסט קען אלע סאָל האָבען קרעדיט; דאָס קאָסט אפילו פון 8 ביז 12 פראָצענט, אָבער קריגען געלד איז גיט שווער, דרובער קען מען מיט א קאָפּיטאַל פון 400 דאָל. (800 רובל) אָנהויבען פיהרען אַנ'אייגענע ווירטשאַפט.

פון דעם וואָס דאָ איז געזאָגט קען מען שוין באַלד אויסרעכענען יופּיל געלד א פאַמיליע דארף אינגעפּעהר האָבען ארויסצופאַהרען און איינצוריקטען זיך אויף דער ערד. מיר האָבען שוין געזאָגט אז אויף די ערשטע בעל-הבתישקייט דארף מען האָבען ווענוגסטענס 800 רובל, לאָמיר אָננעמען 1000 רובל; די ריזע, פון ליבוי ביז קויעבעק דארף קאָסטען אַנ'ערד 80 רובל; פון קויעבעק ביז דער קאָלאָניע קאַפּעל, למשל (דאָס ליגט אין דער פראָווינג סאַסקאַטשעוואַן, וואו אלע אידישע קאָלאָניסטן), קאָסט נאָך 40 רובל. צוזאַמען מיט'ן צופאַהרען צום פאָרט אין רוסלאַנד, דארף מען רעכענען די ריזע פון א דערי וואַקסענעם מענשען אַנ'ערד 130 רובל. א פאַמיליע פון 3 דערי וואַקסענע מיטגלידער און עטליכע קינדער דארף די ריזע קאָסטען א רובל 600-500; אויף אזא אופן דארף א פאַמיליע וואָס רעכנט זיך צו בעזעצן אין קאַנאַדאַ און דארטען פערנעמען זיך ועלכסט-שטענדיג מיט ערדאַרבייט, שוין אין רוסלאַנד פאַרמעגען א קאָפּיטאַל פון 1500 רובל (500+1000). דערביי מוז מען נאַטורליך

ניט פֿערגעסען אז אזא מין געשעפט געהט ניט אלע מאָל גלאַט.
אין אַנהויב קען זיך מאַכען שאַדען. אפולע זאַכען גיבן זיך ניט
אין מוט אַ מאָל; אז מען זאָל דאָס אלץ אויסרעכענען קען מען
זאָגען אז נאָר אזא פּאַמיליע יאָס פאַרמעגט אַ רובל 2000 דאַרף
זיך בעשליסען אויף אזא אונטערנעמהען.

אזא פּאַמיליע דאַרף אויך ניט אַרויספּאַהרען מוט אַ מאָל
אין קאַנאַדאַ. פּרוּהער דאַרף אַנקומען איינער פון די מוטגילדער,
געזעצדנליך פּרוּהלונגסצייט, און זיך אַנדונגען פאַר אַנאַרבייטער
אין אַ פּערמע. אין פּערלויף פון איין פּרוּהלונג און איין זומער
וועט ער בעקאָנט ווערן מוט די אופנים פון דער קאַנאַדער לאַנד-
ווירטשאַפט; אין הערבסט דאַרף מען זוכען אַ פאַסענדע שטיק
ערד און אויב עס איז נאָר מעגליך, גלייך איזעקשמעלען אַ הויז
און אַ פינה-שטאַל: דאָס דאַרף קאָסטען אַ 150 דאָל. ווי מיר
האַבען שוין געזאָגט, קען מען דאָ קויפּען, אויב מען וויל אַזעלכע
בינים שוין פאַרמיגען. שוין שפעטער, דעם צווייטען פּרוּהלונג,
קען אַנקומען די פּאַמיליע אויך.

איינציגע מענשען קענען פּאַהרען מוט וועגנער געלד. נאָך
דעם זיי מען אַרבייט אַב 2—3 יאָהר קען מען האַפּען צו ווערן
אַ זעלבסטשטענדיגער בעל-הבית; דאָ שפּילט אַ גרויסע ראָלע
די ערפּאַהרונג וואָס אזא מענש האָט שוין אין קאַנאַדאַ. אַ פּאָר
פּאָלק קאָן אויך געפּונען אַ-בייט אין קאַנאַדאַ אויף אַ פּערמע,
נאָר זיי קען אויסקומען לענגער צו בלייבען אויף דער פּערמע.

פאַר אַ אידישע פּאַמיליע קען אַ מאָל אויספּאַלען זעהר
שווער צו וואויהנען אויף דער ערד, יואָס די רעגירונג ניט די
אימיגראַנטען אומנוסט. וויל דאָס רוב איז דאָס ווייט פון אירען
און איבערהויפט פון מע.שען. די קאַנאַדישע רעגירונג פּערשטעהט
דאָס און רעכענט זיך דערמוט אויף: אַ גרופּע פון 10 און אַ מאָל
נאָך פון וועגנער עמוגראַנטען קען פּערלאַנגען מען זאָל זיי אַב-
געבען עטליכע שטיקער ערד איינע געבען די אנדערע, און דאָן
קענען זיי אויסבויען עטליכע הויזער געבען דער אַקציערד און
בילדען אויף אזא אופן אַ מין דאָרף; דערפּי וועט נאָר יעדער
פון זיי מחויב זיין צו בעאַרבייטען זיין שטיק ערד אַבער פון

וואוהינען אויף איהר איז ער שוין בעפרייט. די נייע קאלאָנסטען האָבען אפילו דאָס רעכט צו פאָרדערן מען זאל נאָך לאָזען אין דער נאָהע נאָך אייננע שטיקער פּרײַע ערד, פרי צו בעזעצען דאָרטען ווערע פּרײַנד וואָס וועלן נאָך אַנקומען. ערלויבניש צו בעשאַפען אַזאַנאַרט דאָרף דאָרף מען בעטען ביין סוֹניסטר פון אינגערן אין אַטאַיאָ. אַמז, עס שאַדט נישט צו האָבען אין וניען אַז האַמט עס אַז געוויס פּרײַלויכער דאָס לעבען צוזאַמען אין אַזאַ דאָרף, נאָר די ווירטשאַפט געהט אַפּשר בעסער אַז מען בעזעצט זיך אלײן יעדער אויף זײַן אייגענע שטיק ערד.

אייניגע אַלגעמיינע בעמערקונגען פאַר די עמיגראַנטען .

די עמיגראַנטען דאָרפֿען זעהר פּאַרוזכטיג זײַן און זיך נישט פּערלאָזען אויף עצות פון יעדער ערשטען בעקאַנטען. די בעסטע זאך איז זיך צו ווענדען צו רעגורננסאַנשאַטאַלמען אָדער צו פּלל-אַרגאַנזאַציעס (זעה זײַטע 14).

עס איז זעהר וויכטיג צו האָבען מיט זיך אַ בוסל געלד אויף די ערשטע צײַט.

גרויסע שכירות פאַר אַ געוויסע אַרט אַרבייט איז נישט אלע מאל אַ בעווײַז אַז די אַרט אַרבייט איז שטאַרק געפּאָדערט, ווײַל אַ מאל צאָהלט מען אַ סך צוליב דעם וואָז דאָס לעבען איז זעהר טײַער אין דעם אַרט.

יער עס פּאָהרט אין קאַנאַדאַ, דאָרף גרויט זײַן אויף די גאַנץ בעזונדערע וואָס אין וועלכע דאָ קומט פאַר צו לעבען און צו פּערדינען די הוינה, און דאָרף נישט מורא האָבען פאַר שויערע אַרבייט.

פון אלעם דעם וואָס דאָ איז געזאָגט געוואָרען איז קלאָר אַז אין קאַנאַדאַ דאַרפֿען פּאָהרען הויפּטזעכליך די עמיגראַנטען וואָס ווײַנשען זיך צו פּערנעהמען מיט ערדאַרבייט. דערצו איז קאַנאַדאַ מעהר פּאַסענד ווי אלע אַנדערע מדינות וואוהיין די אידישע עמי-גראַנטען לאָזען זיך אויסק.

אלע עמיגראַנטען דאַרפֿען זעהן צו קומען אין פּרײַלונג

אָדער וועגננסמענס זומערצײט; דערפֿון איז פֿאַר בעלי-מלאכות גלייכער צו פֿאַהרען אין די מזרח-פֿראַײַנצען, און פֿאַר די וואָס רעכנען בעאַרצײטען די ערד—אין די צענטראַל-פֿראַײַנצען.
 מויערער, טשעסלאַרעס און אנדערע בעלי-מלאכות, וואָס ווײַ-טער איז פֿאַר זײַ קײן אַרבייט נישט, דארפֿען זײַן גרײַט צו פֿער-עהמען זײַך מײַט אַ וועלכע עס איז אנדערע אַרבייט.
 עס לױהנט נישט צו פֿאַהרען קײן קאַנאַדאַ פֿאַר פֿרוקאזשױ-קעס, קרעמער, פֿרויען וואָס זענען געבולדעטער ווי אַ געוואוינה-ליכע דינסטמײַדעל, ווי למשל גובערנאַנטעס, פֿערקויפֿערקעס, קאַסירערקעס, א. א. ווי. עס דארפֿען זײַך אויך אָבאַהאַלטען פֿון פֿאַהרען קײן קאַנאַדאַ פֿערוואַגען וואָס האָבען נישט קײן בעשטױמטע פֿראַפֿעסײַאן און וואָס זענען נישט פֿעהיג צו אַרבייטען פֿוויש.

לעצטע ידיעות וועגען קאַנאַדאַ (פֿעברואַר 1909):

די איינציגע געווינשמע עמיגראַנטען אין קאַנאַדאַ זענען איצט—ערדאַרבייטער, וואָס בעזונדער גענוג געלד, אום צו קו פֿען לאַנד און איינאַרדנען אַײַגענע ווירטשאַפֿט. עס איז פֿאַרהאַן אַ גאַנץ יאָהר אַרבייט פֿאַר דײַטש-פֿרויען, אין וועסנע און זומער—פֿאַר לאַנדווירטשאַפֿטליכע אַרבייטער.
 פֿאַר אלע איבריגע אימיגראַנטען, ווי צום בײַשפּיעל בעלי-מלאכות און דעסגלייכען, איז איצט אין קאַנאַדאַ קײן אַרבייט נישט. צו זײַ אלע ווערט שטרענג אַנגעווענדט דאַס נייע געזעץ, לױט וועלכען יעדע פֿערזאָן, וואָס איז עלטער פֿון 18 יאָהר, מוז האָבען מײַט זײַך, אַנקומענדיג קײן קאַנאַדאַ, נישט וועגן גער ווי 50 רובל. אויסער דעם, מוזען די עמיגראַנטען האָבען איינזענבאַהן בולעטען בײַן דעם אָרט, וואוהין זײַ פֿאַהרען.
 לױט דעם בעפעהל פֿון דער אַדמיניסטראַציע, קען יעדער אימיגראַנט אַרויסגעשוקט ווערען צוזאַמען מײַט זײַן פֿאַמיליע פֿון קאַנאַדאַ, אָויב ער וועט אין פֿערלויף פֿון די ערשמע צײַט יאָהר אַנקומען צו דער הילף פֿון אַ וועלכער נישט איז צדקה-חברה.

וויפיעל קאסטען שיפסקארטען קיין קאנאדא .

בין האלופאקס אדער סענט-דושאן (יונטער) אין קיעבעק אדער
מאנטרעאל (זומער) :

- פון לויבוי מיט פערעסארקע . . . . . 88 רובל
  - ” האנגע ” ” . . . . . 80 ”
  - ” ברעמען דירעקט . . . . . 160 מארק
  - ” אנטווערפען דירעקט . . . . . 170 ”
  - ” ליווערפול דירעקט . . . . . 5 פונט 10 שול
  - פאר קונדער פון 1—12 יאהר צאהלט מען א העלפט
  - פאר קונדער בון 1 יאהר צאהלט מען 5 רובל (10 מארק) .
- (די פרייען בניטען זיך אפט) .

פרייז 3 קאפ .